Maandag 9 December 1946

DAGBLAD

63ste Jaargang No. 4982

AMIGOE DI CURAÇAO

.. dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags. Abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Staking in Amerika beeindigd.

Leon Blum president?

Feest in Fatima.

DE OVERWINNING OP LEWIS.

Nadat in de bittere strijd om een einde te maken aan de staking van de mijnwerkers voor Truman in een overwinning is beeindigd, wacht men het verdere besluit af van het hoger hof, dan zal de volgende phase van het gevecht aanvangen tegen de mijnwerkers en hun leider Lewis.

Sommige personen menen, dat het nog wel half Februari kan worden voordat het hof in deze zaak uitspraak zal doen (Washington, (AP) 9.12).

NA DE STAKING.

De AP-correspondent George Philips, meldt nadat Zaterdag plotseling een einde kwam aan de mijnwerkersstaking uit New York, dat Noord-Amerika gelukkig bevrijd werd van een economische ramp voor handel en industrie, zoals men die in de geschiedenis nog nooit gekend heeft. Het bevel van Lewis, aan de vierhonderdduizend mijnwerkers om naar het werk terug te keren, heeft tot gelukkig gevolg gehad, dat men nu de ingetrokken opdrachten door kan voeren. Indien dit niet het geval was geweest, zou heel het land tegen kerstmis economisch verlamd zijn geweest.

Men kon van verdere drastische maatregelen afzien. De staalindustrie was reeds tot zestig procent teruggelopen. Evenzo leed de automobiel-industrie grote schade.

Vele duizenden arbeiders had men reeds naar huis moeten sturen met de mededeling dat zij Maandag niet op het werk hoefden te verschijnen, daar de fabrieken niet konden werken wegens gebrek aan kolen (New York, (AP) 8.12).

RADIOTOESPRAAK AFGELAST.

Uit Washington werd Zaterdag gemeld, dat President Truman de radio-rede, welke hij Zondagavond om half tien zou houden, betreffende de kolensituatie, heeft afgelast. Charles Ross, pers-secretaris van het Witte Huis deelde mede, dat er „geen nadere commentaren verstrekt zullen worden" (Washington, (AP) 7.12).

LEON BLUM CANDIDAAT VOOR HET PRESIDENTSCHAP.

Zaterdag werd te Parijs de Britse geleerde Huxley geïnstalleerd als directeur-generaal van de „Unesco". De tijdelijke voorzitter Leon Blum uit wiens handen Huxley het directoraat overnam was bij de plechtigheid tegenwoordig, doch spoedde zich onmiddellijk van deze vergadering, naar die van de Kamer van Afgevaardigden, waar hij genoemd werd, als mogelijke candidaat voor het Presidentschap van Frankrijk (Parijs, (AP) 8.12).

LEON BLUM
Candidaat President?

PAUS ONTVANGT GESCHENK.

Uit Lissabon werd Zaterdag gemeld, dat de Pauselijke nuntius bij de Portugese regering Pietro Ciriaci en den Portugesen Gezant bij het Vaticaan, door den Paus in particuliere audiëntie zijn ontvangen. Bij deze gelegenheid nam Zijne Heiligheid de kelk in ontvangst die Haar door de Portugese vrouwen als blijk van eerbied werd geschonken. De Paus verklaarde dat hij Zondag bij de Mis de kelk voor het eerst zal gebruiken en dat hij daarbij zijn gebeden zal verenigen met die welke gebruikt worden bij de viering van het derde eeuwfeest van de Onbevlekte Ontvangenis als patrones van Portugal.

De plechtige viering van dit feest werd vervolgd met een processie van de Fatima-kerk te Lissabon. De drie witte duiven bevinden zich nog steeds aan de voet van het Mariabeeld te Fátima en worden daar gevoed. Pogingen om ze weg te jagen zijn nutteloos. De broederschap van Onze Lieve Vrouw van Fátima maakte bekend dat zij deze duiven zo ... zolang zij bij het beeld blijven (Lissabon, (AP) 7.12).

SMUTS IN OPPOSITIE.

De Premier van de Unie van Zuid-Afrika heeft bij de Algemene Vergadering der Verenigde Naties het verzoek ingediend om de resolutie van het Comité te verwerpen, waarbij voorgesteld werd dat de Unie van Zuid-Afrika zich nader zou verstaan met Brits-Indië inzake de behandeling der Brits-Indiërs in Zuid-Afrika. Deze beslissing werd genomen naar aanleiding van de door Brits-Indië ingediende klacht betreffende de behandeling van de Brits-Indiërs in Zuid-Afrika.

Smuts diende daarop een amandement in waarbij de algemene Vergadering de zaak voor advies voor het Internationale Hof van Justitie zou brengen uitsluitend.

De Verenigde Staten ondersteunden het Zuid-Afrikaanse voorstel op grond van de overweging, dat het goed is dat door het Internationale Hof van Justitie wordt uitgemaakt of dit een interne quaestie is of dat onder de bepalingen van het Handvest de Verenigde Naties het recht hebben om over geschillen tussen twee statenleden van de Vergadering te beslissen.

„MOUNT OLYMPUS" OP WEG.

De „Mount Olympus" van de Noordamerikaanse Zuidpoolexpeditie deed Zaterdag Balboa aan, na door het Panama-kanaal te zijn gevaren op zijn weg naar de "Poolstreken (Balboa, (AP) 8.12).

VLOT VERLOOP.

De Noors-Russische besprekingen omtrent een economisch verdrag verlopen vlot volgens de welingelichte bronnen. De Noorse delegatie verklaarde weder-om ... verloop der onderhandelingen (Moskou, (AP) 7.12).

het nieuws van vandaag

Er is goed nieuws, goed nieuws voor geheel Amerika, ook voor Curaçao. De staking in de Verenigde Staten is afgelopen; nu komen er weer auto's naar Curaçao...... Het werd al steeds moeilijker in de Verenigde Staten en sommigen voorspelden een economische wanorde in Noord-Amerika, zoals er nooit geweest is. Men had de arbeiders reeds naar huis moeten sturen met de boodschap: „Blijft Maandag maar thuis, want de fabriek kan toch niet werken; we hebben geen kolen." Gelukkig plotseling is de omkeer gekomen en John Lewis beval: „Aan het werk" en gelukkig, men ging. Dat zou hier op Curaçao nog niet het geval geweest zijn......

Maar wat nu; er zijn vragen: „Waarom ineens die ommezwaai bij Lewis? Waarom toch? Is de kas uitgeput door de grote boete, zodat men de stakers niet meer kon betalen?" Het is nog niet duidelijk.

Truman zal wel heel blij geweest zijn; hij had tenminste ook een rustige Zondag, want hij behoefde zijn redevoering niet meer af te steken; wat had hij kunnen zeggen? Men is gebonden, lijkt het.

In Frankrijk ging men kiezen: de eerste telegrammen zeggen, dat er wat winst is voor de M.R.P., doch we zullen nog maar geen conclusies trekken. „Wie zal president worden?" blijft de vraag. Nu komt er weer een andere naam naar voren; het wordt niet Thorez; hij is reeds verslagen, niet Bidault, ook reeds verslagen; niet Auriol, niet De Gaulle; niet Herriot, maar Leon Blum, althans dat zeide men Zaterdag, en dat was nog voor de verkiezingen voor de eerste kamer.

Uit die verkiezingen kan men de stemming van het volk beter aflezen en daar zal de tweede kamer van Frankrijk wel rekening mede houden. Het is jammer dat de AP-telegrammen niet precies zeggen, hoe die kamers van Frankrijk nu zullen gaan heten; we zullen voorlopig maar de Nederlandse terminologie gaan volgen en zeggen dus „eerste kamer" en „tweede kamer", doch men moet wel bedenken, dat men nog een kamer er bij wil, de zg. „economische kamer". Het wordt ingewikkeld en misschien ook wel wat erg stroef om te regeren in dat lastige Frankrijk. Leon Blum is nog eerder in de politiek gegaan dan Herriot; hij was in 1895 reeds een soort van auditeur van de raad van state van Frankrijk; hij is zeer bekend van wege zijn strijd tegen Poincaré en zijn strijd in de dagen van een volksfront voor Frankrijk. Hij was vroeger toneelspeler. „Geen wonder", zeggen sommige mensen, „dat hij in de diplomatie daarom zulk een succes kon oogsten." Zijn ideeën zijn de onze niet; hij is te links.

Portugal vierde groot feest. Driehonderd jaar was men trouw aan de Heilige Maagd. Wij zagen dat de Heilige Maagd ook Portugal lief had, getuige Fatima. Het AP-telegram spreekt over de grootse feesten.

De president van de Zuid-afrikaanse Unie Smuts was in de oppositie in Lake Success; men gaat de quaestie over de behandeling der Brits Indiërs verschuiven naar het internatiinaal hof van Justitie. Het is vreemd; men heeft pas de statuten opgemaakt van de Verenigde Landen, doch daar in San Francisco heeft men het schijnbaar niet zo geheel duidelijk gedaan. Nu gaat men zich reeds afvragen welke quaesties thuis horen voor de Raad van de Verenigde Naties en welke niet. Gelukkig echter toch, dat er zulk een instituut bestaat, waar men zich moet verantwoorden.

Het debat om Spanje gaat verder; duidelijk is de zaak nog niet.

DUITSE BOEREN ZULLEN GESTRAFT WORDEN.

Uit Sovjet-bronnen te Berlijn werd vernomen dat de Duitse boeren in de Russische zone, die opzettelijk nalaten het vastgestelde oogst-quotum in te leveren gevangen gezet zullen worden (Moskou, (AP) 7.12).

UIT FRANKRIJK.

De Communisten voorspelden dat zij bij de heden (Zondag) gehouden verkiezingen voor afgevaardigden van de Raad (Eerste Kamer) der Franse Republiek, als overwinnaars uit de stembus zullen komen. „Wij zijn de eerste partij in Frankrijk en zullen dat ook blijven na de verkiezing van de Raad der Republiek", schreef de Communist Marcel Cachin in „Humane". In de kiescolleges in geheel Frankrijk stemden 85,000 stemmers voor tweehonderd Raadsleden. De eerste uitslagen worden heden in de vooravond verwacht (Parijs, (AP) 8.12).

STALIN IS GEZOND.

Uit Londen wordt bericht, dat een zegsman van het Kremlin verklaarde, dat de berichten als zou Stalin dood of althans ernstig ziek zijn, volgens hem uit Ankara afkomstig waren. In de Turkse hoofdstad deden althans zeer vle geruchten de ronde. Het bericht verscheen ook in een van de Turkse kranten.

De zegsman wist echter te vertellen dat de gezondheidstoestand van Stalin niets te wensen overlaat (Londen, (AP) 7.12).

TOESTAND IN GRIEKENLAND.

Een verslaggever bericht dat de weg van Skoplje, ongeveer 70 mijl ten Zuid-Oosten van Davdelija in Joegoslavië versperd is voor ieder verkeer, daar er reeds sinds Vrijdag in de buurt van deze stad gevechten worden gerapporteerd. Dit bericht wordt echter niet officieel bevestigd. De stad Davdelija ligt ongeveer twee mijl binnen Joegoslavië.

VOLK VAN SPANJE TEGEN INMENGING.

Albert Wess meldt uit Madrid, dat er op de straten een grootse betoging plaats had tegen de buitenlandse inmenging in Spaanse zaken. Er werden geen incidenten gemeld, ofschoon er een menigte van 50 tot honderdduizend mensen op de been was. De oppositie gaf slechts kleine pamfletten uit, waarin den arbeiders werden aangespoord niet aan de betoging deel te nemen. De kreet „lang leve de vrijheid", werd door de oppositie als reclameslagzin gebruikt (Madrid, (AP) 12.9).

VERKIEZINGEN IN FRANKRIJK BRENGEN GEEN OPLOSSING.

De toestand op politiek gebied in Frankrijk wordt steeds meer acuut nu de verkiezing voor de eerste kamer heeft plaats gehad. De M.R.P. had een stem meer dan de communisten bij de verkiezingen van gisteren, maar het beeld van de eerste kamer zal wel hetzelfde zijn, als dat van de tweede kamer. De communisten zijn wel de grootste partij, doch er is geen Marxistische meerderheid te vormen. De toestand is echter ook zo, dat de M.R.P. geen anti-marxistisch bloc kan opbouwen, daar er geen eenheid in de rechtse partijen.

Onder deze omstandigheden blijft het onmogelijk om een tussentijdse regering te vormen, zo zou Frankrijk tot half Januari zonder regering moeten blijven. Men wil toch Dinsdag nog eens proberen of men geen tussentijdse premier kan benoemen.

De verkiezing van de eerste kamer heeft ook de situatie niet verhelderd. Gisteren behaalde de MRP 62 zetels, tegen de Communisten 61; de links radicalen 25.

24 December moet de eerste kamer bijeenkomen en men zal spoedig bijeenkomen met de tweede kamer om president te kiezen (Parijs, (AP) 9.12).

Gouverneur op terugreis

INTERVIEWS GOUVERNEUR KASTEEL.

Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel is Zaterdagmiddag per KLM naar New York vertrokken. Hij verklaarde dat de Nederlandse Regering een schema voor Nederlands West-Indië aan het opmaken is, die „de verschillende wensen zeer royaal tegemoet komt."

Hij heeft tijdens zijn verblijf in Nederland het Curaçaose probleem met de Nederlandse Regering besproken. Hij zal naar Curaçao terugkeren, nadat hij een bezoek gebracht heeft aan New York (Amsterdam, Aneta).

Zondag verklaarde Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel bij aankomst op het La Guardia vliegveld van New York per KLM, dat de vestiging van een grotere autonomie voor Curaçao deel zal uitmaken van een algemene reorganisatie van het gehele Nederlandse Koninkrijk. Dit zal vastgesteld worden op een conferentie in de nabije toekomst en staat in verband met de regeling van de Nederlands Indonesische situatie.

Gouverneur Kasteel heeft zes weken in Nederland doorgebracht en heeft besprekingen gehad met Hare Majesteit de Koningin en leden van het cabinet en zeide, dat hij geen mening kon geven omtrent de verdiensten van de ontwerp-overeenkomst, maar verklaarde, dat hij gelooft, dat de Nederlandse Regering de ontwerp-overeenkomst goed zal keuren.

Dr. P. Kasteel.

Met betrekking op de bestaande administratieve organisatie van Curaçao, zeide hij: „Alhoewel de Nederlandse regering in theorie kan ingrijpen onder de momentele bestaande regelingen, heb ik gedurende mijn verblijf van $4\frac{1}{2}$ jaar als Gouverneur te Curaçao nog geen inmenging medegemaakt."

Dr. Kasteel vertrekt Vrijdag per KLM naar Curaçao en zal besprekingen voeren met den Nederlandsen Ambassadeur Dr. Alexander Loudon en andere autoriteiten (New York, Aneta).

JOEGOSLAVIË EN DE UNRRA.

Uit Beograd wordt gemeld dat Zaterdag een overeenkomst getekend zou zijn, waarbij Joegoslavië aan de Unrra vijftienduizend ton steenkolengruis verkocht zou hebben, ter verscheping naar Italië (Beograd, (AP) 8.12).

UITZENDING VOETBALWEDSTRIJD CURAÇAO — COLOMBIA.

De voetbalwedstrijd Curaçao — Colombia van hedenavond zal worden uitgeonden in de Spaanse taal op de golflengtes: 49 m.; 31 meter en 62 meter. Het is niet uitgesloten, dat ook de Nederlandse taal gesproken zal worden.

Aanvang uitzending: 20.30 uur Curaçaose tijd.

Dr. Hartog in de Andes.

Venezuela bouwt zijn Trans-Andes Straatweg.

(Eigen correspondentie).

Als men de rit van Caracas naar San Cristobal rustig aan doet, is zij niet in het minst vermoeiende. Maar lonend wel. Caracas zelf, steeds bouwend en groeiend, laat men achter zich. Door het vlakke land en de bossen met ongelooflijk hoge bomen gaat het naar Taborda, waar linksaf de spoorlijn wordt overgestoken. En dan beginnen de wouden pas.

De weg is behoorlijk, maar heeft zwakke punten. Over enige tijd zal de gehele weg naar San Cristobal en verder over Cucutá naar Bogotá klaar zijn: de Trans-Andes Straatweg. Momenteel is Venezuela koortsachtig bezig, ravijnen te overbruggen, rooien om te leggen, zigzagweggen recht te maken, hellingen te slechten, wegverzinkingen op te vullen, verkeerstekens te plaatsen. Op vele punten is de weg al klaar. Deze Trans-Andes Straatweg zal later aansluiting moeten geven op de reuzenweg ... van de Verenigde Staten via Midden-Amerika alle Latijns-Amerikaanse staten moet verbinden.

In Juni of Juli moet men de tocht evenwel niet maken. In verband met de regenval kan men dan voor onprettige situaties komen te staan. Het best is zich te houden aan de ARC-dienst. Als die rijdt, kan men veilig gaan.

Ergens lag een knaap van een boom over de weg, maar de houtvesters, die hier blijkbaar toezicht houden, hadden het ding al gevonden en er werd een middenmoot uitgezaagd, waar het verkeer door kon. Wat wij hadden moeten doen, als het nog niet zover was geweest?

Zwaar hangen nu de wolken boven de bergen. De Andes beginnen. Op gevaarlijke punten staan schrijntjes, die vroegere ongelukken herdenken. Mooie schrijntjes ziet men zelden. Voor de meeste dient het uiteengeslagen Shellblik als panacee.

Een Pater - dorpenstichter.

Het tropische klimaat wordt thans gematigder. We komen hoger en hoger. Kleine plaatsjes, waar alleen de blinde muren op de straat uitzien, komen we door op weg naar de hoge pas. Timotes werd hier al in 1619 gesticht door een Pater Carmeliet! Het ligt 2018 m. boven de zee. En dezelfde Pater stichtte een paar honderd meter hoger nog weer een dorp, Chachopo, op 2601 m. (Bolivar sliep hier van 11 op 12 Juni 1813, vertelt trots een bord aan de ingang van het schamele dorpje.

Lupinen, vergeet-me-nietjes, orchideeën worden op straat aangeboden. De kerken geuren. In de Rio de la Grita stroomt helderrood water. Houten ploegen worden hier nog door ossen getrokken. In Las Playitas vernemen we dat hier aardappelen voor Curaçao worden geteeld. Pluimen wolken hangen boven de bergen als we langs de rivier de Motatan rijden. De bomen zijn hier nog groen. Dreunend valt hier en daar een zijrivier uit de bergen in de stroom, die zelf als van zilver, van steen op steen springt. Pikzwarte vogels zitten soms in het spattende schuim.

„La Gloria del Libertador".

De Muchuchies-pas zelf is 4500 meter hoog in de Andes. Een monument van Simon Bolivar siert de eenzame stilte. „A la gloria del Libertador" staat op het monument dat Bolivar en een Adelaar in een verenigt. De achterzijde vertoont een kale plek. Hier heeft een roemschrift voor Gomez gestaan, maar na diens dood vernielde het volk het Sic semper tyrannis. Een eindeloze tocht, soms ongelooflijk tegen een omhoog torende berg op, is het geweest.

Een klein beekje komt ergens afzetten. Het moet hier beneden het nulpunt zijn en als we wat opvangen in een schaaltje, bevriest het ook meteen.

In Tovar slapen we in een kamer voor 4 bolivar (3 bedden)! Als we om thee vragen brengt de gastvrouw ons het afkooksel van wat we zojuist in de patio hebben zien plukken!

Bij Merida zien we de Pico Bolivar — 5006 m. — met sneeuw op de kruin. In de stad is, behalve een Universitad de los Andes, nog een monument voor Bolivar en Von Humboldt samen, indertijd aangeboden door de Duitse kolonie.

De „Gran Ferrocarril".

San Cristobal — klein, deftig stadje in de Andes. In de verte kan men Colombia zien.

We gaan met een bus ergens naar de vlakte, waar zomaar de trein begint.

„Waarom de lijn niet doorgetrokken is naar San Cristobal?"

Dat lag te hoog.

Voor 12 bolivar mag men nu de 120 km. afleggen in de „Gran Ferrocarril del Tachira, die in 1895 is opgericht en sedert dien nog weinig nieuw materieel heeft gekregen. Vreemdsoortige locomotiefjes met breed uitlopende pijpen. De w.c.'s zijn voor in de wagon, waar ieder als op autobusbanken vooruit ziet. Daar de w.c. alleen afgeschut is, komt het hoofd van dengeen die erop gaat zitten, juist boven de schutting uit... Het waskraantje is buiten de omheining.

Bij elke stopplaats worden bananen, melk, tabak en koffie aangeboden. Zo zeult de trein verder. Halverwege moeten we wachten op de tegenligger. Eindeloos lang. 's Avonds komen we in Encontrados aan, een dorpje aan de Catatumbo-rivier, die in het Meer van Maracaibo stroomt. Een paar maal per week onderhoudt de Elisa een dienst op Maracaibo over de rivier die vol kaaimannen en het Meer dat vol olie-installaties is.

Venezuela is mooi en terecht zong een stel schoolkinderen over de rijkdom van dit land:

Venezuela es la primera
En petroleo producción,
el que llaman oro negro
como si fuera un señor.
Todo el mundo el dice
que en muy buena situación,
brega, brega compañero
por el bien de la nación!

PROGRAMMA OLYMPISCHE SPELEN.

Het programma van deze week is als volgt samengesteld:

Tennis: Dinsdagmorgen: de heer Jesurun (Cur.) — Guatemala; de heer Chumaceiro (Cur.) — Colombia.

Woensdagmorgen: de heer Henriquez (Cur.) — Cuba; Mej. Da Costa Gomez (Cur.) — Mej. Nuñez (Venezuela); Mej. Baiz (Cur.) — Mej. Lemke (Venezuela); Mevr. v.d. Swan (Cur.) — Mej. Hym (Mexico).

Voetbal: Hedenmiddag Curaçao — Colombia.

Basketball: Hedenavond Curaçao — Venezuela.

CURAÇAO

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op November: 20 Manuela, Petra Pascualita echtg. v. Balentien, Narciso Antonio z; 18 Wilson, Constantia Blanche echtg. v. Paris, R. d; 20 Manuel, Julita Virginia d; 15 Suares, Felecita Magdalena echtg. v. Henriques, F. A. d; 20 v.d. Beld, Maria Azucena Cristina echtg. v. Mead, Ch. F. z; Louisa Aguedа Virginia echtg. v. Leito, P. M. z; 21 Suares, Clara Virginia echtg. v. Adelina, S. F. z; 19 Kennedy, Stella echtg. v. Behr, H. : 17 Brown, Ramona d; 20 Richardson, Alder Millicent echtg. v. Quammie, A. L. z; 21 Cornelia, Ivelia Felicia echtg. v. echtg. v. de Leon, J. E. d; 22 Olivier, Jansje echtg. v. Slimmers, B. J. d; 25 Adem, Maria Rosaria echtg. v. Serberi, P. O. z; 21 Poons, Rosalie Elisabeth echtg. v. Cardozo, I. z; 25 Daantje, Nilda Angela echtg. v. Kroeze, J. J. G. d; 22 Da Costa Gomez, Linda Virginia echtg. v. Volkerts, J. C. d; 24 Schwarts, Julia Lucila echtg. v. de Jongh, E. R. H. d; Leito, Aura Maria Grandiosa echtg. v. Pieters, J. M. F. z; Rivera, Luz Hermina echtg. v. Vargas, F. M. d; Nicastia, Rosa Mariana echtg. v. Paula, G. P. d; 25 Martina, Jesusita Leonora d; 22 Rosa, Cathalina Felesita echtg. v. Sakoetoe, M. L. d; van den Broek, Cornelia Maria echtg. v. van der Velden, J.d; 23 Lourens, Luciana Seferina echtg. v. Martina, J. F. d; 26 Karsters, Hilda Gerharda Winifred echtg. v. Struiken, N. H. J. z; 27 Sasso, Susanita echtg. v. Statie, P. J. z.

Ondertrouwd op November: 21 Fraaij, Romualdo Ricardo en Bekeer, Begilda Mathilda; 22 Perret Gentil, Jan Hendrik en Brusse, Leonor Joephine; 28 Louisa, Constant Modesto en Brito, Petronilia Virgilia; Victor, Abelardo Martines en Luciano, Lucia Gonzaga; Angelista, José Manuel en Dammers, Visia Adelfina; Dovale, Willem Salomon en Muzo, Irma Laurencia; Angelista, Martili Martis en Prins, Paulina Praxedes; Koko, Pedro Paula Apostel en Cohen, Adelicia Mercelina Wilhelmina; Scharbaai, Eduardo Andrés en Martina, Ursulina Petronilia; Laurens, Virgilio Abad en Wijngaarden, Rita Maria Imelda; Lewis, Montreville Augustus en Marshall, Jane Hodge, Samuel Edward en Richardson, Edna Constantia; Rivas, Sergio en Gonzales, Guadelupe; Gorom, George en Meulon, Louisa Bertilde; Amres, Egbert Harry en Ignacio, Carlota Victorina Stekelenburg, Gerrit en Buis, Juliana Josephina.

Getrouwd op November 27: Kleinmoedig, Eulogio Francisco en Jansen, Theodora Bernardina; Adamus, Johan Willebrordus en Schoop, Florance; Lindo, Egbert Vivian en Gibbes, Cynthia Euranie; Kusters, Johan Victor en van Lindonk, Wilhelmina Alberta.

Overleden op November: 18 Pieternella, Marcos Mercelino echtg. v. Hansz, M. E. C. 44 j.; 19 Adoptie, Bernadicto Rafael 26 dagen; 20 Seferina, Polonia Seferina 82 j; Pieternella, Gysbertha Conception 81 j; 15 de Haseth, Maria 86 j; 22 Baars, Jozef Johan 1 mnd. 14 Agata, Jozef verm. 62 j; 25 Martina, Franklin Dario 2 mnd. 22 Coronel, Leonardo van Thijs echtg. v. Pinto, I. A. 41 j.; 25 van Eps, Coralia Arlette North 10 mnd.

Tweede District.

Bevallen op November:

17 Fulliack, Florita Maria echtg. v. Bentura, C. F. d; 13 Davelaar, Luisa Germana echtg. v. Anita, J. R. d; 14 Leito, Florita Sirena echtg. v. Panneflek, R. T. z; 15 Martina, Johanna Candida echtg. v. Elisabeth, L. M. z; 12 Jansen, Aura Alicia d; 11 de Caster, Reinilia Altagracia d; Lovert, Petronilia Rosalinda echtg. v. Nicasia, T. I. z; 17 Catharina, Johanna Francisca z; 18 Zimmerman, Rosa Helena echtg. v. Carmelia, L. J. z; Daal, Innocenta Maria echtg. v. Doran, M. E. z; 19 Daal, Innocenta Maria echtg. v. Doran, M. E. d; 11 Peters, Johanna Alexandrina echtg. v. van der Geld, G. M. z; 16 Laclé, Hermina Catharina echtg. v. Rodriguez, J. A. z; 18 Martin, Jane d; 21 Richardson, Ulrica Geraldine echtg. v. Studdard, S. Mc. T. d;

Ondertrouwd op November 15: Wilkerson, George Danglad en Knip, Ernetilia Lucia Martina.

Getrouwd op November 20: Girigorie, Francisco en Hermina, Gudelia Martir; Theodora, Dominico Pancracio en Maduro, Rafaela Tanquilina; Calmes, Jorge Joseph en Polonius, Rosa Salomé; Streden, Geronimo Emiliano en Postina, Lucita Maria; 21 Gosepa, José Felipa en Job, Telma Maria.

Overleden op Oovember: 13 Martina, Virginia echtg. v. Calmes, G. P. J. 27 j.; 4 Josephina, Alexandrina Maximi 58 j.; 23 Hooi, Maria Otilia wed. v. Macares, M. M. 36 j.

REGEN.

Gisteren liep het de spui gaten uit. Het regende bij stromen neer. Curaçao heeft nog veel meer van zulke regenbuien nodig, ofschoon het nadelige gevolgen kan hebben, doch er zijn nog geen huizen weggespoeld.

UITBREIDING STAF.

De staf van de Redactie werd uitgebreid. De heer James Tiburtius Leander zal van heden af zijn journalistieké loopbaan aanvangen. Wij wensen hem veel succes.

JAMES LEANDER
(alias Tam).

SCHEEPSBERICHTEN.

7 December.

Samsurf van Cristobal; Coriano van Pta Cardon; Richmond Hill van Liverpool; Duivendijk van Londen; Richmond Hill naar Colon; Duivendijk naar Cristobal.

8 December.

Samsurf naar Londen; Bacchus van Turks Island; Santa Catalina van New York; Bloomfield van Maracaibo; Dido naar Barranquilla; Ino van Maracaibo; Monte Altube van Puerto Rico; Aldebaran van Colon.

9 December.

Santa Catalina naar Puerto Cabello; Paulina van Santa Marta.

Olimpische spelen.

(Van onzen specialen correspondent).

BARRANQUILLA, 4 December: De avond is over de stad gekomen. Buiten klinkt het geraas van auto's. Door de ramen — naar Spaans gebruik van tralies voorzien — schijnen de lichten van de „carrera" In het verblijf, dat de komende weken het onze zal zijn, ligt de heer F. de P. Wever languit op bed. Hij rust uit van de vermoeienissen, welke deze eerste dag ons gebracht heeft Speciaal voor de Arubanen, van wie de heer Wever vertegenwoordiger is. Zij beleefden vanochtend op het vliegveld „Dakota" nl. een benauwd ogenblik, toen in het lijnvliegtuig van de KLM, dat van Curaçao kwam, maar voor drie van de vijf Arubanen plaats bleek te zijn. Zou een deel van de Arubaanse ploeg moeten achterblijven? Gelukkig werd een oplossing gevonden, waardoor onze sportkameraden — zij het met vertraging — om om half twee, Colombiaanse tijd, voet op het vliegveld „Soledad" konden zetten.

Intussen was het tweede toestel van Curaçao — de zg. last-ezel — om tien over half negen, Colombiaanse tijd, aangekomen. Na enige uren vergeefs op het toestel met de Arubanen gewacht te hebben, besloten de reeds gearriveerden alvast naar de stad te gaan. Voorafgegaan door twee kranige olitiemannen op motor, die een overvloedig gebruik maakten van hun alarmsirene, zete de stoet van vier auto's zich in beweging. De consul van Colombia, de heer De Hart, was zo actief geweest rood-wit-blauwe vlaggetjes te laten vervaardigen, waarmede de voetballers, athleten, waterpolo-ers enz. vrolijk naar de wuivende toekijkers woven.

Eerst ging het door Soledad, het dorpske, waarnaar het vliegveld genoemd is. Van achter de tralies van de ramen, in de deuren en langs de weg stonden nieuwsgierige mannen, vrouwen en naakte kindertjes. Het was een ware zegetocht. (Hoe zal de „weg terug" zijn?) De zon scheen fel op het frisse groen, dat aan het landschap een biezonder cachet verleende.

In de stad was de belangstelling nog groter, ofschoon het grootste deel van Barranquilla juist aan de maaltijd zat. Uit de café's en huizen stroomde het publiek naar buiten, aangelokt door de huiltonen, welke de motoragenten aan hun vehicels ontwrongen. „Ajoo......" riepen onze sportmannen tot de belangstellenden, waarop die enthousiast tot elkaar zeiden: „Americano's".

Kris-kras reden de auto's door de stad, welke aanvankelijk een wat primitief beeld bood, doch die naarmate we het centrum naderden, een moderner aanblik kreeg. De boulevard Bolivar riep herinneringen op aan Parijs. Overigens is dit, geloof ik, de enige straat van Barranquilla, welke een naam heeft. De overige straten worden nl. — evenals in bv. New York het geval is — met nummers aangeduid. Ook het begrip huisnummer, zoals wij dat op Curaçao — zij het in statu nascendi — kennen, is hier onbekend. Een huis wordt genummerd naar het aantal meters, dat het van het begin verwijderd ligt.

Toen het geloei der sirenes verstomd was, bleef de ontnuchterende werkelijkheid over: een Curaçaose sportploeg, welke werd afgeleverd in de Technische Univeriteit, waar het huisvestingsprobleem enige strubbelingen opleverde, gedachtig het gezegde: wie het laatst komt, het laatst maalt. Op het ogenblik — acht uur 's avonds — is er echter geen reden tot klagen meer. Eten uitstekend, slaapplaatsen bevredigend. En de bediening? De professor in de wiskunde, die op het ogenblik vrij is, maakte vanmiddag eigenhandig mijn bed op......

K.S.C.

De eerste wedstrijd van de Mons. Verriet Beker knockout werd gewonnen door Mobilia per default. De tweede eindigde met een 2—1 overwinning voor Dos Caminos. De overige wedstrijden werden vanwege de regen afgelast.

Bito: Men gaat op 11 December op Barber spelen.

Mons. Verriet Beker-wedstrijden: Denkt aan de elftal-opgaven.

H:den ontvingen wij het droevig bericht van het plotseling overlijden van den Heer

Dr. JULIUS NEUBERG

te Amsterdam, Nederland.

Curacao 4 December 1946
Namens de familie
EDWIN SENIOR.

Overleden tot onze diepe droefheid onze lieveling

GLENDA

in de leeftijd van 8 jaar

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag te 4 30
Sterfhuis: Penstraat 12.

Isidore Pinedo
Alvin Delvalle
S. M. Penso
Mario Pinedo
Julio C. Henriquez
I. H. Capriles
Harold Delvalle
Frank Delvalle

Commissie-Generaal faalt.

door
PROF. C. GERRETSON.

In het doodsgevaar an het Koninkrijk heeft de Natie recht om de naakte waarheid te weten.

De Commissie-Generaal is haar instructie te buiten gegaan:

De Troonrede stelt zich op het standpunt van de Koninklijke boodschap van 6 December 1942; wat die boodschap bedoelt met zelfstandigheid binnen het Koninkrijk is aan geen twijfel onderhevig; het blijkt uit de overeenkomstig die boodschap gewijzigde titel van het departement van Koloniën, dat nu heet: van Overzeese Gebiedsdelen; bedoeld is dus een reorganisatie, waarbij Indië gebied of territoir van het Koninkrijk der Nederlanden blijft. Conform de Troonrede draagt artikel 3 van de wet van 2 September 1946 aan de Commisie-Generaal o.a. op „besprekingen met nieuw gevormde staatkundige organisaties, betrekking hebbende op de vestiging van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk". Het zou in strijd zijn met de goede trouw en het gezond verstand aan deze uitdrukking hier een betekenis toe te kennen, tegenovergesteld aan die welke zij in de Koninklijke boodschap van 6 December 1942 bezit. Het is uitgesloten, dat de Commissie-Generaal in haar instructie volmacht ontvangen heeft om een regeling te treffen of voor te bereiden, waarbij Nederlands Indië van het Koninkrijk afgescheiden en dus buiten het Koninkrijk wordt gebracht.

Toch is dit geschied. De ontwerp-regeling van Cheribon voorziet, conform het Stuwideaal, in een „onafhankelijk Indië", dat met het Koninkrijk door „vrijwillige" banden verbonden is; of, zoals Minister Beel het in de Tweede Kamer formuleerde: „in een Nederlands-Indonesische Unie, waarvan de Koningin het staatshoofd zou zijn en welke twee leden zou tellen: de Verenigde Staten van Indonesië en het Koninkrijk der Nederlanden."

Deze „constructie" vóóronderstelt dus twee handelingen, die, ook wanneer men ze in één verdrag beschrijft, toch duidelijk van elkaar onderscheiden blijven, nl. 1e. de afscheiding van het gebiedsdeel Nederlands-Indië van het Koninkrijk tot hetwelk het, krachtens artikel 1 der Grondwet, behoort, en zijn oprichting en erkenning als onafhankelijke staat, 2e. een verbond tussen die onafhankelijke Verenigde Staten van Indonesië en het ontlijfde Koninkrijk. Door de eerste handeling wordt Nederlands-Indië buiten het Koninkrijk geplaatst, en door de tweede komt de Indonesische Federatie er niet weer binnen. Twee onderscheiden onafhankelijke staten worden door een verdrag verbonden of geunieerd.

Tot dusver heeft men dit gecamoufleerd, doordat men òf ook deze Unie als „Koninkrijk" aanduidde, en dus aan het geheel, de Unie, dezelfde naam gaf als één der Unieleden, het Koninkrijk der Nederlanden; òf door de bewering, dat de Unie „onder de Nederlandse Kroon" zou komen. Doch thans is ook deze camouflage onmogelijk geworden, want de Verenigde Staten zullen een Republiek zijn en dus niet onder enige Kroon, ook niet onder de Nederlandse Kroon staan.

Minister Beel doet nu een laatste poging om de schijn te redden; volgens hem zal „de Koningin" van de Unie „het Staatshoofd" worden. Doch ook dit is niet juist; niet qua Koningin zou Wilhelmina Staatshoofd der Indonesische Federatie zijn; de naakte waarheid is, dat hetzelfde lid van het Huis van Oranje, dat als Koningin de Kroon draagt van het Koninkrijk der Nederlanden, tevens presidente zal zijn van de Indonesische Federatie.

Zelfs de aureool van zedelijk gezag, die Maharadja Wilhelmina voor millioenen Indonesiërs omstraalt (een gezag waarvan juist de Stuwlieden zo hoog plachten op te geven) zal dus ten pleziere van Bo Karno uitgedoofd worden!

De bovenomschreven feiten zijn door den leider van de KVP, den heer Romme, op de hem eigene rustige, doch toch cristalheldere wijze geformuleerd in de volgende bewoordingen, die wij hier onverkort laten volgen, opdat iedere lezer van „De Nieuwe Eeuw" (Amigoe), we zouden wensen ieder lid van de KVP, ze als leidraad voor de komende weken in zijn geheugen kan prenten.

Omtrent de door door heer Beel medegedeelde constructie van de Cherionse ontwerp-overeenkomst zeide de heer Romme (Handelingen pag. 178) woordelijk:

„Een dergelijke constructie ligt buiten ons gezichtsveld. Zij ligt ook, naar onze mening, buiten het werkterrein van de Commissie-Generaal, zoals dat haar is toegewezen bij de wet van 2 September 1946......"

„Zien wij goed, dan zouden zonder een nadere beslissing van de Staten-Generaal door de Commissie-Generaal de besprekingen op dit „plan", om nu maar in toneeltermen te spreken, niet kunnen worden gevoerd."

Deze verklaring onderschrijven wij woord voor woord; de sterke, herhaalde bijval die oud-Minister Welter in zijn overeenkomstige uiteenzetting op de Katholiekendag tegenover den heer Kersten mocht oogsten, en de daar aangenomen resolutie brengt het overigens overbodig bewijs, dat de K.V.P. op dit allergewichtigst punt geheel achter den leider harer Tweede Kamerfractie staat.

Daarentegen kunnen wij, tot ons leedwezen niet bijvallen de poging van den heer Beel (Handelingen, pagina 220) om de bovenbeschreven feiten te verdoezelen door de voorstelling, als zou door de Cheribon-overeenkomst „het Koninkrijk noch worden gebroken, noch vermoord, maar slechts anders worden geordend en genoemd naar de eisen van deze tijd."

Dit is, gegeven de bovenbeschreven feiten, een woordenspel, dat de waarheid verbloemt en dat wij daarom niet kunnen goedkeuren.

De naakte waarheid is: dat de Commissie-Generaal, verleid door den Luitenant Gouverneur-Generaal en Lord Killearn, haar instructie is te buiten gegaan, dat zij is overgegaan tot ontbinding van het Koninkrijk en deswegen te verantwoording geroepen en gecorrigeerd behoort te worden.

Gelukkig heeft de Minister-President aan de aandrang van den heer Romme toegegeven en zal de Commissie-Generaal dus het ontwerp niet mogen ondertekenen, éér de Volksvertegenwoordiging haar consent heeft gegeven. Daartoe zal eerst de text van het ontwerp rustig onderzocht dienen te worden: van groot belang is in dit verband een opmerking van den heer Romme:

„dat de vestiging van de nieuwe rechtsorde, waarvoor ook de Commissie-Generaal naar Indië is vertrokken, meer inhoudt dan het zonder meer in feite erkennen van de republiek en het sluiten van een wapenstilstand."

Het wachten is dus nu eerst op de publicatie van de verdere zakelijke inhoud van het ontwerpverdrag, welke inhoud, volgens de Instructie, het tegenwicht moet vormen van de erkenning de facto der Republiek binnen het Koninkrijk.

En met de uiterste voldoening hebben wij nota genomen van de stellige verklaring van den heer Romme, dat de beoordeling van die inhoud zal geschieden volgens zuiver zakelijke maatstaf, en uitsluitend met het oog op de belangen van alle in het Koninkrijk hier en overzee samenlevende volken; d.w.z. dat de KVP de Indische zaak niet als een partijzaak doch als een nationale zaak beschouwen en behandelen zal.

Onder die omstandigheden mag het katholieke volksdeel de ontwikkeling der Indische zaken, naar het ons voorkomt, wel met scherp-critische waakzaamheid, maar toch ook met vertrouwen tegemoet zien, overtuigd dat haar vertegenwoordigers, ongeacht de mogelijke politieke gevolgen, hun plicht zullen doen.

Slechts één opmerking, maar die ons voorkomt niet geheel zonder belang te zijn, mogen wij aan het geschrevene toevoegen. Het Cheribon-ontwerp zal dus vóór de ondertekening aan de Staten-Generaal worden voorgelegd. Men schijnt nu van mening, dat een eventuele aanvaarding ervan met een gewone meerderheid van stemmen zonder bezwaar zou kunnen plaats vinden. Deze mening komt ons minder juist voor. Het Cheribonse ontwerp impliceert, naar wij zagen, de voorafgaande afscheiding van Nederlands-Indië van het Koninkrijk, d.w.z. afstand van grondgebied van de Staat.

De afstand nu van grondgebied van het Rijk in Europa kan, krachtens artikel 3 der Grondwet, door grenswijziging bij een gewone wet plaats vinden, doch de afscheiding van Nederlands-Indië, afstand van grondgebied van het Rijk Overzee vereist wijziging van artikel 1 der Grondwet en kan derhalve alleen geschieden bij Grondwetswijziging volgens de procedure van Hoofdstuk XIII, d.w.z. ná Volksraadpleging en met een meerderheid van tweederden der stemmen.

Kan dus eventueel verwerping van het Cheribonse ontwerp met een gewone meerderheid zonder bezwaar geschieden, eventuele aanvaarding van het ontwerp bij gewone meerderheid schijnt ons, wil men geen kans lopen later voor onaangename verrassingen te komen staan zoal niet ongeoorloofd, dan toch in elk geval ongewenst.

(„De Nieuwe Eeuw")

SURINAAMS NIEUWS.

Met de „Cottica" arriveerden in Suriname twee bouwexperts de heren J. Lamers en Mr. J. H. Zanders. Zij willen een fabriek gaan oprichten voor de materialen van een Zwitsers huizentype. De regering verwees hen naar Suriname, daar moesten hun plannen uitvoerbaar zijn. De Staten van Suriname zullen den Gouverneur inlichtingen vragen over de troepen, die men uit Nederland verwacht.

Er werd een comité opgericht, om den heer De Niet te huldigen bij zijn afscheid van Suriname en bij het bekend worden van zijn benoeming aan het Ministerie van Overzeese gebiedsdelen. Mr. de Vries is benoemd tot lid van de Staten in de plaats van de heer Alberga. Men wil een Westindische schaakbond oprichten, waarvan dan Curaçao en Suriname de leden zullen zijn. Mary Pos op Curaçao bekend bezoekt thans Suriname. Lou Lichtveld trad 8 December voor het laatst in Suriname op. Iemand uit Curaçao op bezoek in Suriname is niet te spreken over het verval het beroemde voetbalveld „Patro", hij schijnt plannen te hebben. De Gouverneur schreef een brief aan de Staten over padi, er worden voor zover dat de geheimhouding toelaat enkele cijfers gepubliceerd. De zgn. nationale partij Suriname zal op 15 December a.s. de eerste ledenvergadering houden. (Hoe komt men er nu weer bij, het predicaat nationaal voor zich op te eisen?) De Gouverneur bood de heer De Niet een afscheidsdiner aan. In de Staten werden er ook hartelijke woorden ten afscheid gesproken, over en weer prees men elkander.

WIJ ONTVINGEN: KALENDERS.

Van de Fatum ontvingen wij dezer dagen enkele kalenders, die belangrijke plaatsen innemen in het meubilair van onze kantoren. Wij zijn de directie van Fatum ten zeerste dankbaar. Zonder deze kalenders hadden wij het volgend jaar niet vooruit gekund.

VIERING 8 DECEMBER.

Op de kostschool van het Sint Martinusgesticht werd door de leerlingen een toneelstuk opgevoerd ter ere van Onze Lieve Vrouw van Fátima. In de verschillende kerken had de opdracht der Congreganisten plaats.

OOK IN PARIJS CONGREGANISTEN.

Men ziet haar de trappen van de Mont Martre afdalen.

Het Utility System.

In verschillende discussies over het loon- en prijsprobleem van de laatste tijd is het in Engeland toegepaste „Utility-system" ter sprake gekomen. Blijkens de onlangs gepubliceerde regeringsverklaring over de loon- en prijspolitiek heeft dit systeem ook de biezondere aandacht der Overheid en zijn reeds plannen ontworpen, waaromtrent overleg met het bedrijfsleven gaande is, om hier te lande tot soortgelijke maatregelen op het gebied van productie- en prijsregeling te komen. In verband met een en ander lijkt het van belang hier een beknopte beschouwing te geven over wat dit Utility-system is en hoe het werkt.

Om misverstand te voorkomen zij vooraf uitdrukkelijk opgemerkt, dat het volgende uitsluitend een beschijving geeft van het stelsel, zoals dat in Engeland wordt toegepast en dus niet vooruitloopt op de nadere uitwerking van de in de regeringsverklaring aangekondigde plannen.

Het is geenszins uitgesloten, dat als gevolg van het feit, dat de verhoudingen in Nederland somstijds anders liggen dan in Engeland, het toekomstige stelsel van „nutsgoederen" hier te lande op verschillende punten andere trekken zal vertonen dan het hier beschreven systeem.

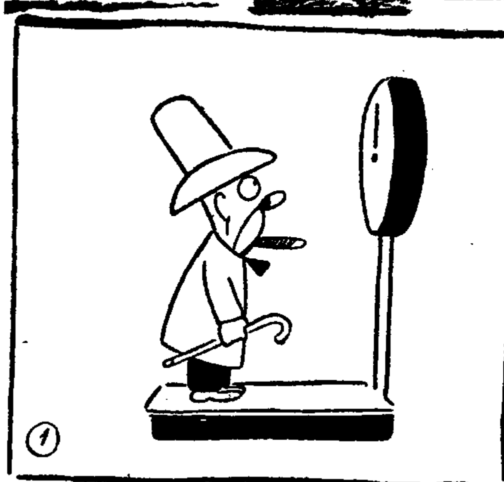
Zoals hierboven al even aangestipt werd, is het „Utility-system" een combinatie van productie- en prijsregeling, waarvan de strekking is te verzekeren dat de door grondstoffen-schaarste, gebrek aan arbeidskrachten e.d. beperkte productie van gebruiksgoederen in de eerste plaats gericht wordt op de voortbrenging van die soorten, uitvoeringen en kwaliteiten, waarvan bij het grote publiek momenteel de dringendste behoefte bestaat en dat deze goederen tegen, de omstandigheden in aanmerking genomen, zo laag mogelijke prijzen beschikbaar komen.

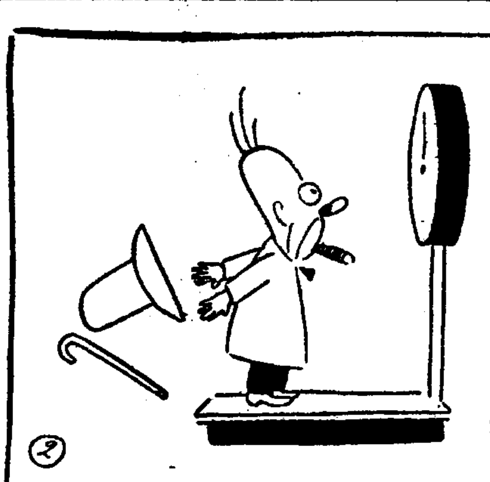
Evenals hier te lande bleek het namelijk ook in Engeland tijdens de oorlog voor een behoorlijke voorziening van de bevolking, speciaal van de minder koopkrachtige lagen, met goederen als schoeisel, textiel, meubelen en keukengerei, zeer hinderlijk te zijn, dat de toch al in verhouding tot de grote behoefte geringe productie van deze artikelen versnipperd was over talloze typen, uitvoeringen, kwaliteiten e.d. In de eerste plaats leidde dit in vele gevallen tot een minder efficiënte productie, dus tot verspilling van schaarse grondstoffen en arbeidstijd en verhoging van de kostprijzen.

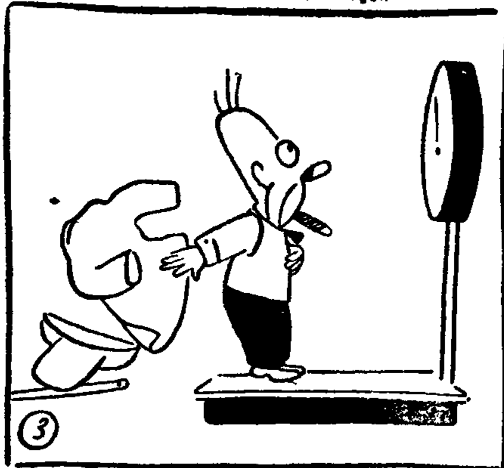
Ten tweede was deze grote variatie in product uitermate belemmerend voor het tot stand brengen van een goed werkende prijsregeling op dit gebied en niet minder voor een effectieve contrôle op de naleving der vastgestelde prijsvoorschriften. Als gevolg hiervan waren de door het publiek te betalen prijzen in vele gevallen hoger dan strikt noodzakelijk was te achten.

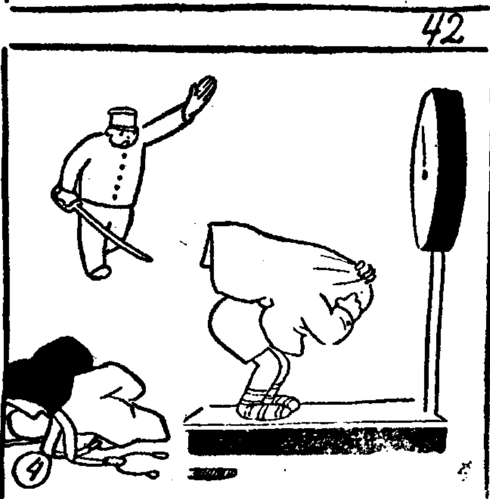
In de derde plaats deed zich het — ook hier te lande maar al te vaak waarrgenomen verschijnsel voor, dat het, mede door de onvolkomenheden van de prijsregeling, in vele gevallen voor de fabrikanten voordeliger bleek hun productie te richten op luxueuzer of minder noodzakelijke typen goederen dan op de voortbrenging van die massagoederen van behoorlijke kwaliteit, waaraan de meeste behoefte bestond.

Deze verschillende bezwaren leiden er in 1942 in Engeland toe, dat maatregelen genomen werden om deze te grote gevarieerdheid in de productie in te perken. Hieruit kwam het Utility-system voort. De grondslag van dit systeem is, dat van de voor een bepaalden productiesector (bv. textiel) voor de voorziening in de binnenlandse behoefte beschikbare hoeveelheid grondstoffen een zeer belangrijk deel, b.v. 75%, uitsluitend wordt toegewezen aan die fabrikanten, die zich verbonden hebben daarvan massagoederen van eenvoudige, doch degelijke uitvoering te maken.

Copyright P.I.B. Box 6 Copenhagen 42

ADAMSON OP HATO.

De vervaardiging van deze Utility-goederen geschiedt in een beperkt (bijv. 3) kwaliteits- en prijsklassen, zodat de nadelen aan een te grote variatie in het product verbonden vermeden worden.

Productievoorschriften.

Teneinde te verzekeren, dat de aldus geproduceerde goederen inderdaad aan de voor elke klasse gestelde kwaliteiteisen voldoen, zijn productievoorschriften uitgevaardigd, die bepaalde aanwijzingen geven omtrent de te gebruiken materialen, de afmetingen e.d.

Het spreekt vanzelf, dat waar de bedoeling van het systeem is de productie in de eerste plaats te leiden naar de voorziening met relatief laaggeprijsde goederen, die ook binnen het bereik van de lagere inkomens vallen, een zekere eenvoud en soberheid in de afwerking wordt nagestreeft, zonder evenwel aan de gebruikswaarde of kwaliteit afbreuk te doen.

In dit verband is het goed een misverstand weg te nemen, dat bij sommigen aangaande het utility-system blijkt te bestaan, namelijk dat het zou leiden tot een te verdoorgevoerde standaardisatie en daardoor tot een te grote eenvormigheid van de voortgebrachte goederen. Deze opvatting is volstrekt onjuist. De bedoeling van het stelsel is zeker niet om te komen tot een alle individualiteit missend eenheidsproduct en de practijk in Engeland toont aan, dat binnen het kader van de voorgeschreven kwaliteitsklassen nog een ruim voldoende variatie mogelijk blijft. Terwijl de productievoorschriften enerzijds waarborgen, dat de koper van het utility-goed voor zijn geld een aan redelijke eisen, wat de gebruikswaarde aangaat, voldoende artikel ontvangt, laten zij andererzijds aan den fabrikant genoeg speelruimte om zijn speciale bekwaamheid te tonen en nog een zekere voor het publiek aantrekkelijke verscheidenheid in zijn product door te voeren. Het is dan ook niet zonder betekenis, dat het aan de fabrikanten toegestaan blijft om naast het speciale utility-kenteken, dat op de goederen aangebracht moet worden, ook zijn eigen fabrieksmerk te voeren.

Zoals hierboven reeds gezegd werd, wordt in die sectoren waarin het utility-system is ingevoerd, het grootste deel der beschikbare grondstoffen voor de utility-productie bestemd. Er blijft echter een zeker percentage, dat mag worden aangewend buiten de productievoorschriften om, waarbij de fabrikant dus aanzienlijk meer de bewegingsvrijheid heeft ten aanzien van de typen en kwaliteiten, die hij wil maken. Hierop sluit aan een zekere soepelheid in de prijsstelling van deze „vrije" goederen. De betekenis hiervan is, dat de prijzen der utility-goederen in het algemeen vrij scherp gecalculeerd zijn, teneinde hun verkoopprijs, die immers ook binnen het bereik van het minder draagkrachtige publiek moet vallen, zo laag mogelijk te houden. Doordat nu evenwel op de „vrije" goederen een ruimere winstmarge toegestaan wordt, kan de fabrikant over zijn totale productie (dus utility- en „vrije" goederen tezamen genomen) toch tot een bevredigende rendabiliteit komen.

Van het standpunt van de consument gezien is het belangrijk, dat door het toelaten van een — zij het beperkt — aanbod van niet-utlity-goederen hem de vrijheid gelaten wordt al of niet van het utility-system gebruik te maken, terwijl toch door de regering van de grondstoffentoewijzing voorkomen wordt, dat er in verhouding tot de koopkracht van het publiek te veel dure goederen op de markt worden gebracht.

Prijspolitiek.

Uit prijspolitiek oogpunt is vooral belangrijk, dat het systeem een veel eenvoudiger en overzichtelijker prijsregeling mogelijk maakt. In plaats van met talloze individuele typen en uitvoeringen, hebben de prijsvaststellende instanties slechts met enkele kwaliteitsklassen (in de meubelbranche bijvoorbeeld met sechts drie) te maken. Zij kunnen daardoor volstaan met voor iedere klasse een uniformen prijs vast te stellen. De voordelen hiervan boven de oude toestand, toen tientallen individuele prijzen of calculaties nagegaan moesten worden, behoeven geen nadere toelichting. Niet alleen, dat de prijsvaststelling thans veel nauwkeuriger kan aansluiten op wat aan de fabrikant als vergoeding voornoodzakelijke productiekosten en winst moet worden toegestaan, ook de prijscontrôle wordt aanmerkelijk eenvoudiger. Men behoeft immers slechts na te gaan onder welke van de enkele kwaliteitsklassen een aangeboden artikel valt om met zekerheid de prijs vast te stellen. Dit is uiteraard in het biezonder van belang voor de consument, die zelf wil nagaan of hem niet te veel wordt berekend.

Vastgesteld kan dan ook worden dat dank zij de toepassing van het utility-system in Engeland de prijzen van tal van noodzakelijke gebruiksartikelen aanmerkelijk lager zijn komen te liggen dan anders het geval zou zijn geweest.

De voornaamste goederen, waarvoor het systeem is ingevoerd, zijn meubelen, textiel (zowel stoffen als onder- en bovenkleding), schoeisel en verschillende huishoudelijke artikelen, als keukengerei, glas en aardewerk. Volledigheidshalve moet nog worden vermeld, dat deze invoering alleen betrekking heeft op de productie voor de binnenlandse behoefte; op de voor export bestemde goederen vindt het systeem geen toepassing.

Samenvatting.

Het voorgaande samenvattend kan dus worden vastgesteld dat aan het utility-system, zoals dat in Engeland wordt toegepast, de

2. door de beperking van de volgende voordelen verbonden zijn:

1. schaarse grondstoffen en andere productiemiddelen worden in de eerste plaats gebruikt voor de vervaardiging van die noodzakelijke gebruiksgoederen in die uitvoeringen en prijsklassen, waarvan gelet op de koopkracht van de massa het meest behoefte bestaat;

productie tot enkele prijsklassen wordt een aanzienlijk efficienter en beter controleerbare prijsregeling mogelijk, hetgeen tot lagere prijzen leidt ;

3. een verdere prijsverlaging van de massagoederen is in vele gevallen mogelijk door de economische productie en mede door een scherpere calculatie van het utility-goed met compensatie voor den ondernemer in de prijsvaststelling van de „vrije" goederen.

Op de Rodeweg reed de besuturder van een personenauto achteruit en beschadigde daarbij een deur van de Ford Service Station.

De bestuurder bleek niet in het bezit te zijn van een rijbewijs.

In de Breedestraat (O.B.) vond een lichte aanrijding plaats tussen een personenauto en een autobus. Oorzaak: Beide auto's reden in een file. Toen de file stopte reed de bestuurder van de personenauto met de voorzijde tegen de achterzijde van de autobus.

Op de wielerbaan te Suffisant reed een wielrenner tegen een stilstaande auto en werd hierdoor gewond. Hij werd in het noodhospitaal te Suffisant opgenomen. Hij zou de auto niet hebben opgemerkt.

Sociale Beweging

De afgelopen week gaf niet veel beweging te zien. De sociale krant „La Union" nam vooral de politieke ontwikkeling onder de loupe. Begrijpelijk, want men is niet tevreden over de zgn. democraten: het volk voelt zich bedrogen. Opvallend was dan ook in dit verband, dat de Staten in hun bespreking van de tweede aanvullende begroting lieten uitkomen, dat ze niet alléén „autonomie" willen, doch ook verdere ontwikkeling van de sociale wetgeving. Men voegde er geen concreet verlangenslijstje bij.

Iemand publiceerde zijn verlangenslijstje in de krant zodat zelfs Sint Nicolaas nu weet, dat er grote woningnood is op Curaçao.

Men publiceerde iets over de bespreking van de arbeiders advies commissie van de C.P.I.M. Deze commissie had een conferenie met „sociale en economische zaken". De activiteit is verblijdend. Wij blijven echter bij ons standpunt liever vrije arbeiders organisaties, dan dergelijke interne adviserende lichamen. Hoe de sociale beweging op Aruba zich zal ontwikkelen is van groot belang. Sommigen spreken van communistische invloed, anderen spreken van duidelijk onkundige leiding, het is gemakkelijk te criticeren, laat men zelf een organisatie opzetten op principieel basis.

Curaçao bereidt zich voor op de Caraïbische conferentie, waar een van de programmapunten ook is: „de sociale toestanden in West-Indië". Naar we vernamen zouden er geen publieke vergaderingen zijn, we hopen toch een „graantje mee te pikken". In Februari zal er in Santo Domingo een katholiek sociaal congre zijn voor West-Indië. Vergelijkende studie zou er te maken zijn!

Het grootste weekblad op Curaçao „La Cruz" besprak ook het probleem „woningbouw". Overigens is het op alle fronten stil.

Algemeene Bekendmaking

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curacao, brengt ter algemeene kennis, dat, ingevolge artikel 9 van de Vuurwapenverordening (P.B. 1930 No. 2), personen, die zonder daartoe bevoegd te zijn, vuurwapenen of munitie voorhanden hebben, deze voor het einde dezes jaars, ten hoofdbureele van politie in bewaring zullen geven.

De aandacht wordt erop gevestigd, dat hij die een vuurwapen voorhanden of bij zich draagt, zonder in het bezit te zijn van een geldige machtiging, zich aan strafvervolging en inbeslagname van het vuurwapen blootstelt, terwijl tegen hem die niet tijdig, derhalve uiterlijk 31 DECEMBER 1946, vernieuwing van zijn machtiging heeft aangevraagd, dan wel zijn machtiging in de maand Januari 1947 bij het betrokken plaatselijk Hoofd van Politie heeft laten viseeren, procesverbaal zal worden opgemaakt.

Willemstad, Curacao, December 1946

De wnd. Procureur-Generaal,

Hoofd der Politie voornoemd,

J. J. A. ELLIS.

2—1